

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 29. 6. 2012
COM(2012) 354 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o fungovaní postupu oznamovania podľa Dohody Svetovej obchodnej organizácie
o technických prekážkach obchodu (Dohoda o TPO)**

{SWD(2012) 189 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

o fungovaní postupu oznamovania podľa Dohody Svetovej obchodnej organizácie o technických prekážkach obchodu (Dohoda o TPO)

1. ÚVOD

Dohoda o technických prekážkach obchodu (ďalej len „**Dohoda o TPO**“¹) je jednou z 13 mnohostranných dohôd o obchode s tovarom, ktoré boli dojednané počas uruguajského kola rokovaní. Do platnosti vstúpila v roku 1995 pri založení Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“). Podľa tejto dohody sú všetci členovia WTO povinní **oznamovať technické predpisy a postupy posudzovania zhody výrobkov vo fáze návrhu** Svetovej obchodnej organizácii a ostatní členovia WTO ich majú možnosť pripomenkovať.

- Tento postup predstavuje konkrétny spôsob pomoci **podnikom EÚ vrátane malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“)** zameraný na zlepšenie ich prístupu na trhy tretích krajín, pretože:
- umožňuje odhaliť zbytočné technické prekážky medzinárodného obchodu a odstrániť ich pri zdroji,
- pomáha zákonodarcom EÚ a členských štátov a tiež hospodárskym subjektom z EÚ oboznámiť sa s novými technickými predpismi a postupmi posudzovania zhody ostatných členov WTO,
- umožňuje EÚ, aby podporovala svoj regulačný prístup a prispievala k tvorbe predpisov ostatných členov WTO v rámci dialógu, ktorý prebieha pred prijatím nových predpisov,
- prispieva k zblížovaniu pravidiel a noriem na medzinárodnej úrovni.

Postup oznamovania technických prekážok obchodu je preto dôležitým prvkom obchodnej a priemyselnej politiky EÚ² a prispieva k cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť prostredníctvom stratégie Európa 2020³, najmä k **inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu**.

Prvým cieľom tejto správy je upriamiť pozornosť európskych inštitúcií, poradných orgánov a hospodárskych subjektov z EÚ vrátane MSP na príležitosti, ktoré postup oznamovania technických prekážok obchodu ponúka. **Druhým cieľom** je predstaviť najnovšie trendy vo vzťahu k tomuto nástroju prostredníctvom vypracovania prehľadu o tom, ako sa tento postup

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary§ion_id=1&dspLang=en

² Oznámenie Európskej komisie *Obchod, rast a svetové záležitosti – Obchodná politika ako hlavná súčasť stratégie Európa 2020*, KOM(2010) 612 v konečnom znení; oznámenie Európskej komisie *Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu*, KOM(2010) 614 v konečnom znení.

³ Oznámenie Európskej komisie *Európa 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu*, KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

v posledných rokoch vyvíjal. **Po tretie**, Komisia využíva príležitosť, ktorú jej táto správa ponúka, aby odporučila konkrétne opatrenia a tak zaistila ďalšie zlepšenia. Aby EÚ mohla využívať výhody, ktoré postup oznamovania poskytuje v súvislosti s predpismi ostatných členov WTO, musí sama dodržiavať povinnosti stanovené v Dohode o TPO a zároveň aktívne prispievať k zlepšovaniu účinnosti tohto postupu. Je dôležité, aby Európsky parlament, Rada a členské štáty mali prehľad o tom, ako postup oznamovania technických prekážok obchodu funguje, a spolupracovali s Komisiou pri dosahovaní cieľov súladu a vyššej transparentnosti.

2. PREDSTAVENIE POSTUPU OZNAMOVANIA TECHNICKÝCH PREKÁŽOK OBCHODU

2.1. Povinnosti podľa Dohody o TPO

Dohoda o TPO má za cieľ uľahčiť medzinárodný obchod, pričom zároveň uznáva právo členov WTO na prijímanie vnútroštátnych technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ktoré by mohli viesť k technickým prekážkam obchodu (v dôsledku nákladov na prispôsobenie vyplývajúcich z rozdielnych pravidiel, nákladov na informácie atď.). Aby sa zabezpečilo, že takéto opatrenia nevytvoria diskriminačné alebo zbytočné prekážky obchodu, je v Dohode o TPO zahrnutých viacero hmotnoprávných a procesnoprávných podmienok, ktoré musia členovia WTO pri vytváraní technických predpisov a postupov posudzovania zhody dodržiavať.

Tieto hmotnoprávne a procesnoprávne podmienky sa vzťahujú na všetky technické predpisy a postupy posudzovania zhody týkajúce sa obchodu s výrobkami, či už priemyselnými alebo poľnohospodárskymi. Na rozdiel od noriem, ktorých dodržiavanie nie je povinné, sa v technických predpisoch stanovujú povinné vlastnosti výrobkov a s nimi súvisiace procesy a výrobné postupy⁴. Postupmi posudzovania zhody sa stanovuje, či výrobky tieto záväzné požiadavky spĺňajú.

2.1.1. *Hmotnoprávne podmienky: zákaz diskriminácie, predchádzanie zbytočným prekážkam obchodu, využívanie príslušných medzinárodných noriem*

Opatrenie, ktoré spadá do rozsahu pôsobnosti Dohody o TPO, musí byť v súlade so **zásadou nediskriminácie**. Zásada nediskriminácie, ktorá je základným kameňom predpisov WTO, je zakotvená vo Všeobecnej dohode o clách a obchode (ďalej len „GATT“). Podľa uvedenej dohody sa nesmú robiť rozdiely medzi dovážanými výrobkami a výrobkami domáceho pôvodu (zásada národného zaobchádzania, článok III GATT) a medzi dovážanými výrobkami navzájom (doložka najvyšších výhod, článok I GATT). V rovnakom duchu sa v článku 2.1 Dohody o TPO vyžaduje, aby členovia WTO zaobchádzali s výrobkami pochádzajúcimi z iného členského štátu rovnako priaznivo ako s obdobnými výrobkami domáceho pôvodu alebo s obdobnými výrobkami pochádzajúcimi z ktorejkoľvek inej krajiny.

Technické predpisy sú navyše povolené len v prípade, ak sú **nevyhnutné na dosiahnutie legitímneho cieľa**. Podobne, postupy posudzovania zhody nesmú byť prísnejšie alebo sa nesmú uplatňovať prísnejšie, než je nevyhnutné na to, aby dovážajúci člen WTO získal primeranú dôveru, že výrobky sú v súlade s príslušnými požiadavkami. Neúplný zoznam legitímnych cieľov je uvedený v článku 2.2 Dohody o TPO a zahŕňa ciele ako zabránenie podvodným praktikám, ochrana zdravia alebo bezpečnosti ľudí a ochrana životného

⁴ Pravidlá, ktoré sú stanovené v Dohode o TPO v súvislosti s normami, sa v tejto správe nebudú rozoberať.

prostredia. V rokoch 2008 až 2011 bola v prípade takmer polovice oznámení o technických prekážkach obchodu ako sledovaný legitímny cieľ uvedená ochrana zdravia a bezpečnosti ľudí⁵. Spomínaná požiadavka „nevyhnutnosti“ navyše znamená, že v záujme zvolenia prístupu, ktorý zahŕňa najmenšie obmedzenia obchodu, ale je rovnako účinný, je potrebné zabezpečiť rovnováhu medzi sledovaným legitímnym cieľom a rizikom jeho nesplnenia. Na tento účel sa zákonodarca z členského štátu WTO môže oprieť o Dohodu o TPO, v ktorej sa navrhuje viacero prístupov, ktoré uľahčujú obchod, ako je napríklad využívanie technických predpisov, ktoré stanovujú prevádzkové požiadavky na výrobok, a uznávanie rovnocennosti technických predpisov iných členov WTO a výsledkov posudzovania zhody vykonaného v zahraničí⁶.

Pri navrhovaní technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody sa musia využívať aj **príslušné medzinárodné normy**. Vo viacerých ustanoveniach Dohody o TPO sa presadzuje využívanie medzinárodných noriem ako spôsob uľahčenia harmonizácie technických predpisov. Konkrétne, v článku 2.4 sa uvádza, že tam, kde existujú príslušné medzinárodné normy členovia WTO „použijú tieto normy ... ako základ pre svoje technické predpisy“ okrem prípadov, ak by také medzinárodné normy boli neúčinným alebo nevyhovujúcim prostriedkom na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov. Vnútroštátny technický predpis by napríklad mohol ísť nad rámec toho, čo sa vyžaduje v príslušnej medzinárodnej norme, aby sa dosiahli regulačné ciele člena WTO súvisiace so zmenou klímy alebo aby sa naplnili oprávnené očakávania jeho občanov, pokiaľ ide o primeranú úroveň ochrany. V článku 5.4 sa stanovujú podobné zásady v súvislosti s postupmi posudzovania zhody.

2.1.2. *Formálna podmienka: oznamovanie návrhov právnych predpisov*

Podľa článku 2.9 a článku 5.6 Dohody o TPO sú členovia WTO povinní **oznamovať technické predpisy a postupy posudzovania zhody**, keď sú splnené tieto dve podmienky: po prvé, neexistuje relevantná medzinárodná norma alebo navrhované opatrenie nie je „v súlade“ s existujúcou príslušnou medzinárodnou normou, a, po druhé, navrhované opatrenie môže mať významný vplyv na obchod ostatných členov. Pojem významný vplyv na obchod ostatných členov zahŕňa účinky spočívajúce tak vo zvýšení, ako aj v znížení objemu dovozu, za predpokladu, že sú významné⁷.

Oznámenia sa podávajú **dostatočne včas, keď ešte možno uplatniť pozmeňujúce návrhy a zohľadniť pripomienky**⁸. Oznamujúci člen musí ostatným členom poskytnúť primeraný čas na predloženie písomných pripomienok. Členovia WTO sa v rámci výboru pre TPO dohodli, že za primeraný čas sa považuje lehota 60 – 90 dní. Rozvinutým Vyspelým krajinám sa odporúča, aby na pripomienkovanie poskytli viac ako 60 dní⁹. Pripomienky sa na požiadanie prerokujú a vezmú do úvahy. To znamená, že ostatní členovia WTO môžu byť informovaní o vzniku nových alebo zmene existujúcich požiadaviek na výrobky. Oznámenia,

⁵ Oznamujúce orgány musia v rámci bodu 7 oznamovacieho formulára, ktorý sa prikladá k návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, uviesť cieľ a odôvodnenie daného opatrenia.

⁶ Pozri články 2.8, 2.7 a 6.3 Dohody o TPO.

⁷ Odporúčanie výboru pre TPO: dokument WTO G/TBT/1/Rev.10, bod 7.

⁸ Články 2.9.2 a 5.6.2 Dohody o TPO.

⁹ Odporúčanie výboru pre TPO: dokument WTO G/TBT/1/Rev.10, bod 7.

ktoré Sekretariát WTO dostáva, sú verejne dostupné¹⁰, takže aj hospodárske subjekty majú možnosť byť upozornené na nové požiadavky a oboznámiť sa s nimi.

Členovia WTO majú **právo predkladať** k navrhovaným technickým predpisom alebo postupom posudzovania zhody **pripomienky** v písomnej podobe. Pripomienky by sa mali v zásade týkať skutočnosti, že navrhované predpisy nie sú v súlade s Dohodou o TPO. Mali by viesť k dialógu s oznamujúcim členom WTO. Právo na formálne predkladanie pripomienok v rámci tohto postupu je vyhradené pre členov WTO a nevzťahuje sa na zainteresované strany, ako sú napríklad hospodárske subjekty. Obavy hospodárskych subjektov preto musí sprostredkovať člen WTO. Každý člen WTO si stanoví spôsob, akým vypočuje a zohľadní obavy svojich hospodárskych subjektov, podľa vlastného uváženia.

2.2. Vnútrotná organizácia EÚ, pokiaľ ide o postup oznamovania

Na to, aby postup oznamovania náležite fungoval a aby bol užitočný a efektívny, sa doň musia zapájať rôzne strany, ktoré musia vzájomne spolupracovať. V EÚ je nanajvýš dôležité, aby sa do tohto postupu zapojili európske inštitúcie, členské štáty a hospodárske subjekty. Zapojenie všetkých dotknutých strán pomáha koordinovať webová stránka o technických prekážkach obchodu vytvorená EÚ.

2.2.1. Európska komisia

Podľa Dohody o TPO je každý člen WTO povinný zriadiť notifikačný orgán, ktorý bude zabezpečovať vykonávanie ustanovení týkajúcich sa postupov oznamovania, a tiež zabezpečiť zriadenie informačného strediska¹¹. Informačné stredisko musí odpovedať na všetky primerané otázky ostatných členov a zainteresovaných strán týkajúce sa prijatých alebo navrhovaných technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody a je tiež zodpovedné za riešenie pripomienok k oznámeniam, ktoré zaslali ostatní členovia WTO¹². V rámci EÚ tieto povinnosti plní jeden útvar Európskej komisie na Generálnom riaditeľstve pre podnikanie a priemysel¹³, ktorý bol určený za **notifikačné a informačné stredisko EÚ pre technické prekážky obchodu** (ďalej len „notifikačné a informačné stredisko EÚ“).

Notifikačné a informačné stredisko EÚ plní dvojakú úlohu. Zabezpečuje, aby právne predpisy EÚ, ktoré majú Európsky parlament a Rada alebo Európska komisia prijať ako vykonávacie opatrenie, boli vo fáze návrhu oznámené WTO. Je tiež zodpovedné za distribuovanie oznámení ostatných členov WTO všetkým zainteresovaným stranám a zabezpečuje, aby v prípade, že sa ukáže, že príslušné opatrenie by mohlo vytvoriť prekážky pre vstup vývozcov z EÚ na trh, boli oznamujúcemu členovi WTO zaslané pripomienky v mene EÚ. Aby notifikačné a informačné stredisko EÚ mohlo zasielať pripomienky k oznámeniu iného člena WTO, snaží sa získať príspevky od všetkých zainteresovaných strán, t. j. odvetvových útvarov Európskej komisie, oddelení Generálneho riaditeľstva pre obchod, delegácií EÚ v tretích krajinách, členských štátov a podnikov v EÚ. Pri zostavovaní pripomienok EÚ k oznámeniam ostatných členov WTO notifikačné a informačné stredisko EÚ zabezpečuje, aby tieto pripomienky boli v súlade so všetkými politikami EÚ.

¹⁰ Pozri databázu Európskej komisie týkajúcu sa technických prekážok obchodu <http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/> alebo informačný systém WTO o technických prekážkach obchodu: <http://tbtims.wto.org>.

¹¹ Článok 10 Dohody o TPO.

¹² Odporúčanie výboru pre TPO: dokument WTO G/TBT/1/Rev.10, bod 7.

¹³ Oddelenie ENTR/C/3 „Oznamovanie technických predpisov“.

2.2.2. Spoluzákonnodarcovia EÚ: Parlament a Rada

Európsky parlament a Rada tiež zohrávajú významnú úlohu, pretože prijímajú právne predpisy zahŕňajúce technické predpisy a postupy posudzovania zhody, ktoré musia byť v súlade s Dohodou o TPO. Vzhľadom na to, že podľa tejto dohody sa oznámenie musí vykonať vo fáze návrhu, notifikačné a informačné stredisko EÚ informuje ostatných členov WTO o právnych predpisoch EÚ stanovujúcich požiadavky na výrobky, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti Dohody o TPO, hneď ako Komisia prijme svoj návrh nariadenia, smernice alebo rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady. Komisia analyzuje pripomienky ostatných členov WTO a zohľadňuje ich v rámci legislatívneho postupu.

Rada aj Parlament musia mať pri navrhovaní a prijímaní zmien a doplnení v návrhu Komisie na zreteli jeho vplyv na medzinárodný obchod. Ostatní členovia WTO podrobne sledujú legislatívne rokovania a často vyjadrujú pripomienky k zlučiteľnosti navrhovaných zmien s Dohodou o TPO, a to buď písomne, alebo na zasadnutiach výboru pre TPO (ktoré sa konajú trikrát za rok v sídle WTO v Ženeve).

2.2.3. Členské štáty

Okrem notifikačného a informačného strediska EÚ má každý z 27 členských štátov svoj vlastný notifikačný orgán a informačné stredisko pre technické prekážky obchodu. Členské štáty musia posúdiť, či by vnútroštátne technické predpisy alebo postupy posudzovania zhody, ktoré navrhujú, mali významný vplyv na obchod a, ak áno, musia ich oznámiť priamo WTO. Odpovede na pripomienky ostatných členov WTO však v mene EÚ poskytuje notifikačné a informačné stredisko EÚ (po skoordínaní sa s dotknutým členským štátom), keďže tieto odpovede sa považujú za súčasť spoločnej obchodnej politiky, ktorá spadá do výlučnej právomoci EÚ¹⁴. Koordinácia medzi členskými štátmi a Európskou komisiou je zabezpečená prostredníctvom vnútorného postupu oznamovania EÚ stanoveného v smernici 98/34/ES¹⁵, pričom útvary Komisie sa každý rok stretávajú s príslušnými zástupcami členských štátov, aby túto koordináciu zlepšili.

Členské štáty musia tiež informovať svoje subjekty verejného sektora a hospodárske subjekty o povinnostiach a príležitostiach spojených s postupom oznamovania technických prekážok obchodu. Komisia pravidelne dostáva od členských štátov pripomienky k oznámeniam ostatných členov WTO. Niektoré členské štáty zaviedli efektívne vnútroštátne mechanizmy, aby získali spätnú väzbu priamo od vnútroštátneho výrobného odvetvia vrátane menších podnikateľských zväzov alebo jednotlivých spoločností. Komisia túto spätnú väzbu využíva na boj proti prípadným technickým prekážkam obchodu.

2.2.4. Hospodárske subjekty

Pripomienky výrobného odvetvia EÚ k oznámeniam ostatných členov WTO majú veľký význam z hľadiska predchádzania vzniku zbytočných prekážok medzinárodného obchodu. Viaceré európske priemyselné zväzy so sídlom v Bruseli si dobre uvedomujú, aké prostriedky im Dohoda o TPO ponúka a pravidelne zasielajú pripomienky útvarom Komisie¹⁶.

¹⁴ Článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

¹⁶ V záujme zvýšenia informovanosti hospodárskych subjektov Komisia zorganizovala väčšiu konferenciu, ktorá sa konala 29. marca 2007 v Bruseli. Zúčastnilo sa na nej 150 ľudí. Viac informácií je

Niektoré prispievajú tiež prostredníctvom poradného výboru pre prístup na trh, ktorý bol zriadený v kontexte stratégie Európskej komisie týkajúcej sa prístupu na trh¹⁷. Ďalšie hospodárske subjekty z EÚ zasielajú svoje pripomienky delegáciám EÚ v oznamujúcom členskom štáte WTO.

Komisia koordinuje záležitosti v rámci svojich štruktúr, aby zabezpečila, že notifikačné a informačné stredisko EÚ, ktoré vypracováva oficiálne pripomienky EÚ, dostane všetky pripomienky. Vzhľadom na pomerne krátku lehotu na pripomienkovanie (v trvaní 60 – 90 dní) je dôležité, aby hospodárske subjekty z EÚ oznámili svoje obavy čo najskôr a pred uplynutím lehoty, ktorú stanovil oznamujúci člen WTO¹⁸.

2.2.5. *Webová stránka EÚ týkajúca sa technických prekážok obchodu*

S cieľom poskytnúť priamy prístup k oznámeniam a uľahčiť koordináciu medzi všetkými zainteresovanými stranami notifikačné a informačné stredisko EÚ zriadilo v roku 2004 svoju vlastnú verejnú **webovú stránku týkajúcu sa technických prekážok obchodu**¹⁹. Táto webová stránka poskytuje verejnosti prístup k **databáze technických prekážok obchodu**, ktorá obsahuje všetky oznamovacie formuláre, návrhy textov a pripomienky, ktoré Európska komisia zaslala a dostala.

Poskytuje tiež prehľad o každom oznámení o technických prekážkach obchodu: ku každému oznámeniu sú na osobitnej webovej stránke uvedené oznámené dokumenty, všetky dostupné preklady a pripomienky, ktoré Európska komisia zaslala a dostala. Uvedením všetkých dokumentov je zaručená plná transparentnosť činnosti EÚ podľa Dohody o TPO. Hospodárske subjekty a ďalšie zainteresované strany sa okrem toho môžu stať predplatiteľmi v rámci **systému upozornení na nové oznámenia**, alebo sa môžu informovať prostredníctvom **mesačného prehľadu** činnosti notifikačného a informačného strediska EÚ.

Počet predplatiteľov systému upozornení dokazuje, že využívanie webovej stránky EÚ týkajúcej sa technických prekážok obchodu sa od roku 2004 neustále zvyšuje. V roku 2011 bolo v systéme upozornení zaregistrovaných 529 subjektov zo súkromného alebo verejného sektora (v porovnaní so 182 v roku 2005) a uskutočnilo sa 15 000 vyhľadávaní v databáze. Jedna tretina predplatiteľov pochádza z tretích krajín. Informačné stredisko EÚ pri viacerých príležitostiach predstavilo svoju databázu výboru pre TPO a obrátili sa naň ďalší členovia WTO, ktorí chcú vytvoriť svoju vlastnú webovú stránku.

3. REAKCIA EÚ NA NAJNOVŠÍ VÝVOJ

3.1. Prispôbenie sa rastúcemu počtu oznámení o technických prekážkach obchodu

EÚ bola pri monitorovaní opatrení tretích krajín vždy proaktívna a darí sa jej zvládať rastúci počet oznámení o technických prekážkach obchodu. Počet oznámení o technických

k dispozícii na adrese:
http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary§ion_id=175&dspLang=en.

¹⁷ Oznámenie Európskej komisie *Globálna Európa: pevnejšie partnerstvo na zabezpečenie prístupu na trh pre európskych vývozcov*, KOM(2007) 183 v konečnom znení.

¹⁸ V ideálnom prípade by Komisia mala dostať pripomienky tri týždne pred konečným termínom, ktorý oznamujúci člen WTO stanovil v oznamovacom formulári.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/>.

prekážkach obchodu exponenciálne narastá. Zatiaľ čo v roku 1995, keď Dohoda o TPO nadobudla platnosť, bolo oznámených menej ako 400 návrhov textov, ich počet sa odvtedy strojnásobil a v roku 2011 dosiahol výšku 1216²⁰. Za posledných 16 rokov členovia WTO celkovo oznámili takmer 15 000 textov. V období rokov 2004 až 2009 došlo k obrovskému nárastu v počte oznámení: za prvých desať rokov existencie postupu oznamovania technických prekážok obchodu sa ich počet zvyšoval len mierne (z menej ako 400 v roku 1995 na 638 v roku 2004), no za nasledujúcich šesť rokov sa zvýšil zo 638 na takmer 1 500 (pozri graf v bode 1 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189).

Prvým dôvodom tohto nárastu je zmena počtu členov WTO z počiatočných 128 na 153 v roku 2011. Medzi novými členmi je niekoľko významných hráčov, ako napríklad Čína, ktorá pristúpila k WTO v roku 2001, Saudská Arábia (v roku 2005), Vietnam (v roku 2007) a Ukrajina (v roku 2008). Prispeli k tomu aj informačné kampane, ktoré uskutočnil Sekretariát WTO a vnútroštátne informačné strediská pre technické prekážky obchodu. Sekretariát WTO a členovia WTO okrem toho financovali projekty technickej pomoci v oblasti technických prekážok obchodu na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, do ktorých sa aj zapájali. Ďalším dôležitým dôvodom je intenzívnejšia regulačná činnosť, ktorú členovia WTO v posledných piatich rokoch vyvíjali v rozvíjajúcich sa odvetviach, ako je energetická efektívnosť alebo informácie pre spotrebiteľov. K väčšej regulačnej aktivite mohla tiež viesť finančná kríza, ktorá ohrozuje hospodárstva jednotlivých štátov.

EÚ tento rozširujúci sa regulačný rámec pozorne sleduje a monitoruje. Táto skutočnosť sa odráža v počte pripomienok predkladaných EÚ k oznámeniam tretích krajín, ktorý zodpovedá nárastu v počte oznámení o technických prekážkach obchodu. V rokoch 2004 až 2009 sa teda počet pripomienok EÚ takmer zdvojnásobil, pričom vzrástol zo 47 na 91 za rok. V roku 2011 EÚ zaslala 102 pripomienok, čo bolo dovtedy najviac (pozri graf v bode 1 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189). Aktívne tiež využíva zasadnutia výboru pre TPO, aby svoje písomné pripomienky doplnila ústnymi vyjadreniami a požadovala informácie k svojim pripomienkam. EÚ je jedným z najaktívnejších členov vo výbore pre TPO, kde sa vyjadruje k oznámeniam ostatných členov WTO, ktoré by mohli pravdepodobne viesť k zbytočným prekážkam obchodu. V závislosti od oznamovaného návrhu môže EÚ požadovať stiahnutie návrhu, jeho zmenu, odloženie jeho prijatia alebo môže požadovať vysvetlenie. Príkladov úspešnej spolupráce s tretími krajinami, ktorá viedla k priaznivému výsledku pre EÚ a medzinárodný obchod, je mnoho.

Príklady úspechov dosiahnutých v rámci postupu oznamovania technických prekážok obchodu:

Stiahnutie: Kolumbijským návrhom predpisu o alkoholických nápojoch²¹ sa ukladali príliš prísne požiadavky na označovanie, v dôsledku ktorých by hospodárskym subjektom vznikli značné náklady. Po intervenciách EÚ počas zasadnutí výboru pre TPO a jej písomných pripomienkach kolumbijské orgány predpis stiahli.

Zmena: V brazílskom oznámení o posudzovaní zhody v záujme bezpečnosti hračiek²² sa navrhoval náročný a diskriminačný postup posudzovania zhody. Na žiadosť EÚ a ďalších obchodných partnerov Brazília v roku 2010 zmenila svoj predpis, a to tak, že zmiernila svoj postup posudzovania zhody pre

²⁰ Počty uvedené v tejto správe nezahŕňajú oznamovanie dodatkov/korigend.

²¹ G/TBT/N/COL/120.

²² G/TBT/N/BRA/259, 313 a 339.

dovážané hračky.

Odklad: Indický dokument o pneumatikách pre motorové vozidlá bol po prvýkrát oznámený v roku 2006²³. Na základe písomných pripomienok EÚ a jej mnohých intervencií na zasadnutiach výboru pre TPO bolo prijatie návrhu odložené. V roku 2010 bola oznámená zmenená verzia²⁴.

Objasnenie: V súvislosti s čínskym oznámením o dohľade nad kontrolou a karanténou dovozu pevného odpadu a ich správe Čína objasnila, že dovozcovia, ktorí boli akreditovaní podľa niektorých európskych noriem spĺňajú aj podmienky na požadovanú registráciu²⁵.

3.2. Reakcia na aktívnu účasť viacerých členov WTO

EÚ sa tiež prispôbuje zapojeniu nových hráčov do postupu oznamovania technických prekážok obchodu a ich kritickým postojom k jej regulačným opatreniam. Značný nárast počtu oznámení, ku ktorému došlo v posledných rokoch, nemožno pripísať len veľkým krajinám, ale aj malým globálnym hráčom, ako sú Saudská Arábia, Katar a Bahrajn. Tento trend potvrdila aktívna účasť rozvojových krajín, napríklad Ugandy, ktorá v roku 2010 oznámila najviac textov.

Do postupu oznamovania sa aktívne zapája stále viac členov WTO, ktorí čoraz častejšie podávajú oznámenia a tiež vyjadrujú pripomienky k oznámeniam. Ostatní členovia WTO sa často vyjadrujú k dokumentom, ktoré oznámila EÚ. V roku 2011 dostalo informačné stredisko EÚ 25 pripomienok z tretích krajín, najmä z Číny, Nového Zélandu, Japonska a USA (pozri graf v bode 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189). Vo výbore pre TPO dostala EÚ v posledných rokoch najviac pripomienok spomedzi členov WTO. Vzhľadom na to, že EÚ je obrovským vývozným trhom s 500 miliónmi potenciálnych spotrebiteľov a často stojí na čele vývoja v oblasti regulácie, usiluje sa o vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a uskutočňuje ambicióznou politiku v oblasti životného prostredia, je pozorne sledovaná zo strany mnohých obchodných partnerov.

EÚ odpovedá na všetky pripomienky, ktoré dostane, pričom vysvetľuje svoje právne predpisy, obhajuje ich alebo ich v prípade potreby mení a dopĺňa. Odpovede na písomné pripomienky, ktoré notifikačné a informačné stredisko EÚ dostane v rámci postupu oznamovania, sa poskytujú v písomnej podobe, odpovede na vyjadrenia členov WTO prednesené v rámci zasadnutí výboru pre TPO sa poskytujú ústne. Európska komisia odpovedá v mene EÚ na písomné pripomienky každého člena WTO jednotlivo. Väčšina pripomienok k právnym predpisom EÚ predloženým od roku 1995 sa týkala odvetvia poľnohospodárstva, registrácie chemických látok, dobrých podmienok zvierat a ekodizajnu/označovania.

Príklady reakcií EÚ:

Zmena: Nariadenie Komisie o vinárskych výrobkoch²⁶ z roku 2002 bolo v nadväznosti na jeho oznámenie a pripomienky tretích krajín niekoľkokrát zmenené. Keď bolo v roku 2008 oznámené nové nariadenie Komisie o vinárskych výrobkoch²⁷, 11 ustanovení návrhu bolo zmenených tak, aby sa zohľadnili písomné pripomienky štyroch rôznych členov WTO.

²³ G/TBT/N/COL/20.

²⁴ G/TBT/N/COL/40.

²⁵ G/TBT/N/CHN/649.

²⁶ G/TBT/N/EEC/15.

²⁷ G/TBT/N/EEC/264.

Zohľadnenie obáv iných strán: EÚ neodpovedala len na písomné pripomienky, ale aj na obavy, ktoré boli vyjadrené ústne počas zasadnutí výboru pre TPO. Obavy tretích krajín týkajúce sa nariadenia REACH²⁸ o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií sa preto zohľadnili v usmerneniach, ktoré majú uľahčiť vykonávanie tohto nariadenia.

Objasnenie: V roku 2010 vyjadrili viacerí členovia WTO v rámci výboru pre TPO obavy, že európsky akreditačný rámec zriadený nariadením (ES) č. 765/2008²⁹ by mohol ohroziť schopnosť orgánov tretích krajín posudzujúcich zhodu plniť úlohy v tejto regulovanej oblasti. EÚ objasnila, že nové pravidlá boli vypracované výlučne na účely vnútorného trhu a že nové nariadenie nemá vplyv na možnosti akceptovania alebo uznávania výsledkov posudzovania zhody vykonaných v zahraničí.

3.3. Riešenie otázky transparentnosti

V súlade s celkovým trendom EÚ tiež značne zvýšila ročný počet svojich oznámení. Za uplynulých desať rokov sa počet jej oznámení viac ako strojnásobil, pričom vzrástol zo 17 na 63. V roku 2008 sa počet oznámení EÚ oproti predchádzajúcemu roku zdvojnásobil (pozri graf v bode 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189). Počet oznámení členských štátov sa od roku 1995 menil, ale za posledné tri roky sa ustálil na úrovni 54 oznámení za rok (pozri graf v bode 3 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189). V porovnaní s počtom oznámení, ktoré členské štáty podávajú podľa vnútorného postupu oznamovania³⁰ EÚ je však toto číslo stále nízke.

Pokiaľ ide o 60 – 90 dňovú lehotu, ktorú majú ostatní členovia WTO na predloženie pripomienok pred prijatím oznamovaného právneho predpisu, zo štatistík vyplýva, že v praxi sa za posledných päť rokov pohyboval čas vyhradený na predkladanie pripomienok v rozpätí od 58 do 61 dní, zatiaľ čo v roku 1997 to bolo 46 dní³¹. Pokiaľ ide o oznámenia EÚ, v roku 2011 EÚ poskytla na pripomienkovanie v priemere 65 dní (pozri graf v bode 4 pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2012) 189). Tento pokrok priniesol členom WTO viac príležitostí na analýzu technických predpisov tretích krajín a prispel k zlepšeniu postupu oznamovania technických prekážok obchodu. Ako sa však zdôrazňuje v poslednom preskúmaní obchodnej politiky EÚ v rámci WTO, lehotu na pripomienkovanie poskytovanú v súvislosti s oznámeniami členských štátov EÚ by bolo možné ešte predĺžiť³².

Pokrok dosiahnutý v oblasti transparentnosti je úmerný opatreniam, ktoré členovia WTO uskutočnili s cieľom zvýšiť povedomie o postupe oznamovania technických prekážok obchodu. Vnútorná koordinácia, ktorou sa má zabezpečiť, aby všetky právne predpisy, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti Dohody o TPO, boli v príslušnej fáze oznámené, sa musí denne podrobne monitorovať a správne orgány jednotlivých štátov musia byť o takýchto právnych predpisoch informované. Európska komisia bola v tejto oblasti mimoriadne aktívna, pričom pravidelne organizovala semináre pre svoje útvary a členské štáty EÚ. Notifikačné a informačné stredisko EÚ zorganizovalo v rokoch 2008 až 2011 tri semináre pre Komisiu.

²⁸ G/TBT/N/EEC/52.

²⁹ G/TBT/N/EEC/152.

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, Ú. v. ES L 24, 21.7.1998, s. 37.

³¹ Šestnásť ročné preskúmanie uplatňovania a plnenia Dohody o TPO: dokument WTO G/TBT/29, s. 6.

³² „Preskúmanie obchodnej politiky: Európska únia“, správa Sekretariátu WTO, 2011, s. 46: „V prípade približne 17 % oznámení jednotlivých členských štátov bola lehota poskytnutá na pripomienkovanie, resp. čas medzi dňom zverejnenia oznámenia a dňom prijatia oznamovaného dokumentu, menej ako 60 dní“ (sledované obdobie: október 2008 – január 2011).

4. MNOHOSTRANNÉ DISKUSIE O TRANSPARENTNOSTI POSTUPU OZNAMOVANIA TECHNICKÝCH PREKÁŽOK OBCHODU

4.1. Pretrvávajúce ťažkosti

Výbor pre TPO vydal a spresnil podrobné odporúčania týkajúce sa transparentnosti³³, vďaka ktorým sa zlepšilo vykonávanie postupu oznamovania, za predpokladu, že ich členovia WTO dodržiavali³⁴. **Niektorí členovia WTO však stále nedodržiavajú základné povinnosti vyplývajúce z postupu oznamovania technických prekážok obchodu**, ako je bežné oznámenie alebo oznámenie vo fáze návrhu. Dôvodom je často nedostatočná koordinácia vo vnútroštátnych správnych orgánoch, ktoré majú zabezpečiť, aby bol notifikačný orgán informovaný o vypracovaní právnych predpisov, ktoré je nutné oznámiť, prípadne neschopnosť notifikačného orgánu uložiť správne orgánu, ktorý je zodpovedný za navrhovaný právny predpis, oznamovaciu povinnosť. Niektorí členovia WTO neoznamujú právne predpisy, ktoré prijali zákonodarné orgány (ako parlament), pretože dohodnúť koordináciu medzi notifikačným orgánom a zákonodarným orgánom je ťažšie.

Okrem toho, nie všetci členovia WTO využívajú možnosť pripomienkovať navrhované technické predpisy alebo postupy posudzovania zhody. Mnohí členovia majú ťažkosti so sledovaním oznámení alebo nie sú schopní zabezpečiť odborné znalosti, ktoré potrebujú na analýzu určitých oznámení. Podobne, nie všetky informačné strediská členov WTO v plnej miere fungujú. Niektoré odpovedia zriedkavo, ďalšie jednoducho oznámia, že o požiadavke informovali zodpovedné orgány, často však napriek opakovaným pripomienkam nepride žiadna odpoveď. To má značne negatívny vplyv na výsledok tohto postupu a znižuje jeho efektívnosť.

Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti **dohody o TPO** a povinnosti oznamovania, ešte stále existujú určité sivé oblasti. Napriek tomu, že k vymedzeniu rozsahu pôsobnosti dohody mali prispieť dve nedávne rozhodnutia panelu WTO³⁵, stále pretrvávajú nejasnosti, najmä pokiaľ ide o požiadavky na výrobné postupy nesúvisiace s výrobkami (ktoré nemajú vplyv na technické vlastnosti konečného výrobku) a pokiaľ ide o dobrovoľné označovanie spojené s určitými požiadavkami bez toho, aby bola uložená povinnosť používať výlučne jedno označenie.

Analýza oznamovaných textov v pomerne **krátkej 60-dňovej lehote na pripomienkovanie** naďalej zostáva pre členov WTO a hospodárske subjekty značným problémom, najmä keď je návrh textu potrebné preložiť. **Rozpočet na preklady** je stále príliš obmedzený. Je nesmierne dôležité zvýšiť **informovanosť hospodárskych subjektov** o tomto postupe a tiež o možnosti zasielania pripomienok orgánom členov WTO. To platí predovšetkým pre zväzy alebo podniky v jednotlivých štátoch, najmä malé a stredné podniky, ktoré majú obmedzené vlastné zdroje na to, aby navrhované predpisy analyzovali a reagovali v primeranom čase.

³³ Dokument WTO G/TBT/1/Rev.10.

³⁴ Napr. 60 – 90-dňová lehota na pripomienkovanie, odpovede poskytnuté v jednom z troch oficiálnych jazykov WTO, priamy prístup k oznamovanému textu prostredníctvom oznamovacieho formulára, poskytovanie neoficiálnych prekladov, oznamovanie prijatých a zverejnených textov atď.

³⁵ Spojené štáty – Measures Concerning the Importation, Marketing and Sale of Tuna and Tuna Products (DS381) (Opatrenia týkajúce sa dovozu, uvádzania na trh a predaja tuniaka a výrobkov z tuniaka) a Spojené štáty — Certain Country of Origin Labelling Requirements (DS 384, DS 386) (Určité požiadavky na označovanie krajiny pôvodu).

Napokon je potrebné zdôrazniť, že výbor pre TPO **by sa nemal stať fórom, na ktorom sa budú jednoducho prezentovať obavy výrobného odvetvia**. Zasadnutia tohto výboru by mali orgánom verejnej správy poskytovať príležitosť na výmenu názorov o navrhovaných technických predpisoch a postupoch posudzovania zhody na základe všetkých súvisiacich politických aspektov.

4.2. Pravidelné diskusie počas zasadnutí výboru pre TPO a trojročné preskúmania

Pravidelné zasadnutia výboru pre TPO a najmä preskúmanie plnenia a uplatňovania Dohody o TPO, ktoré sa v súlade s článkom 15.4 Dohody o TPO uskutočňuje každé tri roky, ponúkajú príležitosť na diskusiu o niektorých ťažkostiach a výzvach spojených s postupom oznamovania a ich objasnenie. Komisia pravidelne využíva tieto trojročné preskúmania na to, aby navrhla, akým spôsobom by bolo možné zlepšiť transparentnosť postupu oznamovania. EÚ sa aktívne zapája do všetkých diskusií v súvislosti s trojročným preskúmaním, pričom k piatemu trojročnému preskúmaniu³⁶, ktoré sa skončilo v novembri 2009, prispela návrhom týkajúcim sa transparentnosti³⁷.

Trojročné preskúmania nie sú dôležité len s ohľadom na problémy súvisiace s postupom oznamovania, ale aj v súvislosti s ďalšími systémovými otázkami spojenými s Dohodou o TPO: **osvedčené regulačné postupy, postupy posudzovania zhody, normy, technická pomoc a fungovanie výboru pre TPO**. Výbor pre TPO sa preto stal dôležitým fórom, na ktorom môžu členovia WTO diskutovať o otázkach súvisiacich s medzinárodným obchodom s tovarom a o prístupoch v rámci politík. Komisia tento výbor pravidelne využíva na to, aby predstavila politické prístupy EÚ ostatným členom WTO a podporovala zblížovanie právnych predpisov uplatňovaním osvedčených regulačných postupov pri tvorbe technických predpisov a postupov posudzovania zhody.

Komisia tiež poskytuje prehľady programov technickej pomoci pre rozvojové krajiny, ktoré uskutočňuje EÚ a členské štáty; táto rozvojová pomoc zahŕňa pomoc v otázkach technických prekážok obchodu³⁸. Na zasadnutí výboru pre TPO, ktoré sa konalo v júni 2011, Švédsko predstavilo svoj poradenský program, ktorý uskutočňovalo v rokoch 2008 až 2011 s cieľom podporiť vytváranie a fungovanie notifikačných a informačných stredísk v siedmich krajinách subsaharskej Afriky³⁹. Nad rámec svojich programov technickej pomoci notifikačné a informačné stredisko EÚ prijalo na žiadosť niektorých členov WTO návštevy z iných členských štátov WTO, ktoré chceli vedieť viac o tom, ako je organizované a ako funguje⁴⁰. Odborníci Európskej komisie v oblasti technických prekážok obchodu sa tiež zúčastnili na seminároch o technickej pomoci, ktoré WTO zorganizovala v rôznych častiach sveta.

5. ZÁVERY A ĎALŠÍ POSTUP

Postup oznamovania technických prekážok obchodu je **účinným prostriedkom na oboznámenie sa s pokrokom v oblasti regulácie výrobkov, ku ktorému došlo v tretích krajinách**. Ak členovia WTO plnia svoju oznamovaciu povinnosť, postup oznamovania

³⁶ Dokument WTO G/TBT/309.

³⁷ Dokument WTO G/TBT/W/26.

³⁸ Dokument WTO G/TBT/W/303.

³⁹ Burundi, Etiópia, Keňa, Rwanda, Tanzánia, Uganda a Zambia.

⁴⁰ Návštevu indickej delegácie v roku 2007, návštevu zástupcu čínskeho informačného strediska pre TPO v roku 2009 a návštevu tuniskej delegácie v roku 2011.

umožňuje ostatným členom WTO oboznámiť sa s novými technickými predpismi a postupmi posudzovania zhody a poskytuje im konkrétne spôsoby, akými môžu reagovať na technické prekážky obchodu. Tento postup zároveň umožňuje, aby sa rozšírilo povedomie o všeobecných tendenciách v iných členských štátoch WTO alebo v jednom konkrétnom členskom štáte WTO, a preto poskytuje dôležité informácie pre obchodnú a priemyselnú politiku EÚ.

V záujme plného využitia týchto možností je samozrejme nevyhnutné, aby samotná EÚ dodržiavala zásady a plnila povinnosti stanovené v Dohode o TPO. **Ak EÚ nebude dodržiavať pravidlá, nemôže to požadovať ani od iných.** Právne predpisy EÚ a členských štátov musia byť preto v súlade so zásadami Dohody o TPO a musia byť oznamované podľa pravidiel a s čo najväčšou transparentnosťou.

Veľmi užitočné môže byť tiež predkladanie navrhovaných právnych predpisov na kontrolu iným členom WTO. Pripomienky ostatných členov môžu pomôcť odhaliť problémy, ktoré zostali nepovšimnuté, alebo aspekty, ktoré neboli pri navrhovaní predpisov zohľadnené⁴¹.

Tento postup tiež dáva regulačným orgánom na celom svete príležitosť porovnať politické prístupy a uvažovať o dôvodoch pre zmenu procesu tvorby právnych predpisov. Postup oznamovania technických prekážok obchodu teda slúži ako **nástroj na porovnávanie** a v relevantných prípadoch môže prispieť k určitému stupňu zblížovania na medzinárodnej úrovni. Pomáha tiež EÚ pri oznamovaní a presadzovaní jej regulačných rozhodnutí. Tieto rozhodnutia sú založené na podrobnej analýze faktov, rozsiahlych konzultáciách so zainteresovanými stranami a komplexnom posúdení vplyvov. Okrem toho dáva EÚ možnosť vysvetliť dôvody svojich rozhodnutí iným krajinám.

Komisia, členské štáty a hospodárske subjekty v súčasnosti využívajú postup oznamovania efektívne. Komisia však vidí priestor na zlepšenie a má preto v úmysle uskutočniť nasledujúce opatrenia:

Opatrenie 1: Ďalšie zvyšovanie povedomia s cieľom zvýšiť počet pripomienok od hospodárskych subjektov z EÚ vrátane MSP

Komisia bude naďalej informovať svoje útvary, hospodárske subjekty a členské štáty o výhodách tohto postupu vrátane možnosti zasielania pripomienok priamo Komisii. Komisia bude predovšetkým pokračovať v organizovaní seminárov a konferencií s členskými štátmi a hospodárskymi subjektmi vrátane MSP a bude podnecovať členské štáty k tomu, aby zvyšovali povedomie medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré v danom štáte pôsobia.

V súvislosti s vykonávaním oznámenia Komisie zameraného na podporu ekonomických činností MSP mimo EÚ⁴² bude Komisia ďalej skúmať aj to, aké ďalšie opatrenia je možné prijať v záujme aktívnejšieho zapojenia MSP do postupu oznamovania. Komisia zabezpečí, aby bol na budúcom viacjazyčnom internetovom portáli⁴³, ktorý bude poskytovať informácie o zahraničných trhoch relevantné pre podniky a prehľad dostupných podporných činností

⁴¹ Napriek analýze a posúdeniu vplyvu zahŕňajúcemu posúdenie dôsledkov pre medzinárodný obchod, ktoré Komisia pred navrhnutím právneho predpisu pravidelne uskutočňuje.

⁴² Oznámenie Komisie *Malý podnik, veľký svet — nové partnerstvo na pomoc MSP pri využívaní globálnych príležitostí*, KOM(2011) 702 v konečnom znení.

⁴³ Pozri bod 4.2.2. oznámenia Európskej komisie *Malý podnik, veľký svet — nové partnerstvo na pomoc MSP pri využívaní globálnych príležitostí*.

týkajúcich sa trhov mimo EÚ, uvedený odkaz na databázu technických prekážok obchodu⁴⁴. Komisia zároveň zamýšľa v roku 2012 zdokonaľiť svoju stránku o technických prekážkach obchodu tak, aby pre hospodárske subjekty vrátane MSP bolo ľahšie ju využívať.

Opatrenie 2: Podpora práva hospodárskych subjektov na získavanie informácií o platných požiadavkách týkajúcich sa prístupu na trh od informačných stredísk pre technické prekážky obchodu

Členovia WTO sú podľa Dohody o TPO povinní zriadiť informačné stredisko pre TPO, ktoré bude odpovedať na všetky primerané otázky ostatných členov a zainteresovaných strán týkajúce sa prijatých alebo navrhovaných technických predpisov, postupov posudzovania zhody a noriem⁴⁵. Tým sa pre hospodárske subjekty otvára priamy kanál na komunikáciu s orgánmi iných členov WTO, od ktorých môžu získať informácie o požiadavkách týkajúcich sa technických predpisov, postupov posudzovania zhody a noriem, ktoré musia v záujme získania prístupu na trh splniť. Takýto priamy komunikačný kanál môže byť výhodou vo vzťahu ku konkrétnym otázkam v prípadoch, keď iné zdroje informácií, ako je databáza EÚ týkajúca sa prístupu na trh⁴⁶ alebo webové lokality tretích krajín, neobsahujú dostatok informácií. Komisia má preto v úmysle propagovať informačné strediská pre TPO na prepracovanej stránke o technických prekážkach obchodu. V závislosti od dostupnosti ľudských zdrojov Komisia tiež zváži poskytovanie podpory európskym hospodárskym subjektom, ktoré potrebujú informácie, napríklad keď nedostanú odpoveď na otázku, ktorú pošlú informačným strediskám iných členov WTO.

Opatrenie 3: Ďalšia koordinácia s inými dôležitými nástrojmi obchodnej a priemyselnej politiky EÚ

Komisia bude naďalej využívať postup oznamovania technických prekážok obchodu ako súčasť svojej obchodnej a priemyselnej politiky a bude sa snažiť vytvoriť viac synergií medzi jednotlivými aspektmi tejto politiky. Napríklad, tímy pre prístup na trh v rámci delegácií EÚ v tretích krajinách môžu poskytnúť cennú podporu, ak budú mať prostriedky na monitorovanie oznámení o technických prekážkach obchodu, vytvorenie siete na zhromažďovanie pripomienok podnikov z EÚ v tretích krajinách, nadväzovanie kontaktov s útvarmi Komisie so sídlom v Bruseli a zabezpečovanie ďalšieho postupu v spolupráci s príslušnými orgánmi v tretích krajinách. Komisia bude podľa možnosti naďalej využívať existujúce alebo nové regulačné dialógy a rokovania o obchodných dohodách na riešenie systémových alebo konkrétnych prekážok obchodu, ktoré sa zistili prostredníctvom postupu oznamovania technických prekážok obchodu. Komisia bude tiež naďalej podporovať plné dodržiavanie oznamovacej povinnosti a príslušných odporúčaní výboru pre TPO, a to prostredníctvom rokovaní o kapitolách týkajúcich sa technických prekážok obchodu v rámci dohôd o voľnom obchode vrátane ustanovení o transparentnosti.

Opatrenie 4: Ďalšia podpora fungovania postupu oznamovania technických prekážok obchodu na mnohostrannej a dvojstrannej úrovni

Komisia bude tento postup naďalej rozvíjať a zlepšovať jeho fungovanie prostredníctvom aktívnej účasti na zasadnutiach výboru pre TPO. V rámci šiesteho trojročného preskúmania, ktoré sa uskutoční v novembri 2012, Komisia plánuje predložiť ďalší návrh týkajúci sa

⁴⁴ <http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/>.

⁴⁵ Pozri článok 10 Dohody o TPO.

⁴⁶ <http://madb.europa.eu/>.

transparentnosti postupu oznamovania. Bude tiež uvažovať o tom, ako by bolo možné ďalej podporiť rozvojové krajiny v tom, aby sa mohli účinnejšie zapojiť do postupu oznamovania. Jednou z možností by mohla byť väčšia pomoc zo strany notifikačných a informačných stredísk pre TPO, najmä stredísk v krajinách, ktoré susedia s EÚ.

Komisia zväží možnosť vyzvať Sekretariát WTO, aby ďalej rozvíjal svoj informačný systém o technických prekážkach obchodu⁴⁷ tak, aby sa pre všetkých členov WTO stal efektívnym nástrojom, ktorý bude umožňovať rýchlejšie zverejňovanie oznámení a poskytne členom možnosť ľahko získať všetky potrebné informácie o oznámeniach a lepšie sa zapojiť do tohto postupu.

Opatrenie 5: Maximálne dodržiavanie pravidiel oznamovania

Komisia je odhodlaná zabezpečiť, aby návrhy Komisie, ako aj vykonávacie predpisy, ktoré prijíma, boli v súlade s Dohodou o TPO a aby boli oznamované vo fáze návrhu, pričom sa ostatným členom WTO poskytne lehota 60 – 90 dní na predloženie pripomienok. Zabezpečí tiež, aby sa pred prijatím právneho predpisu prediskutovali a zohľadnili pripomienky ostatných členov WTO. Je dôležité, aby bol v rámci postupu prijímania predpisov poskytnutý dostatočný čas v záujme umožnenia dodržania oznamovacej povinnosti.

Opatrenie 6: Ďalšie úsilie o zvýšenie transparentnosti riadneho legislatívneho postupu

Pokiaľ ide o návrhy Európskemu parlamentu a Rade zahŕňajúce technické predpisy a postupy posudzovania zhody, Komisia začala informovať členov WTO o zásadných zmenách, ktoré nastali v legislatívnom postupe, keď tieto návrhy vzbudili záujem ostatných členov WTO a keď to umožňoval riadny postup⁴⁸. V záujme zabezpečenia väčšej transparentnosti by sa lehota na pripomienkovanie mohla znova preskúmať, čo by ostatným členom WTO umožnilo predkladať pripomienky k zmenám navrhnutým v priebehu riadneho postupu a zasielať doručené pripomienky spoluzákonodarcom. Komisia preskúma túto možnosť vo vzťahu k jednotlivým prípadom.

Opatrenie 7: Väčšia koordinácia s členskými štátmi

V záujme súdržnej a efektívnej obchodnej politiky a čo najväčšieho využitia tohto postupu musí EÚ konať jednotne. Členské štáty musia plne dodržiavať povinnosti vyplývajúce z Dohody o TPO a podporovať politiku v oblasti transparentnosti postupu oznamovania, ktorú presadzuje EÚ, prostredníctvom účinnej koordinácie svojej činnosti. Komisia bude členské štáty naďalej informovať o dôležitých aspektoch tohto postupu a najnovšom vývoji. Členské štáty vyzýva, aby koordináciu zabezpečili aj zo svojej strany.

⁴⁷ <http://tbtims.wto.org/web/pages/search/notification/Search.aspx>.

⁴⁸ V týchto prípadoch notifikačné a informačné stredisko EÚ informovalo ostatných členov WTO prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu o stanoviskách Rady alebo Európskeho parlamentu, avšak bez toho, aby v súvislosti so zahrnutými zmenami poskytlo novú lehotu na pripomienkovanie.